

Sygn. akt IV P-Pm 190/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2021 r.

Sąd Rejonowy IV Wydział Pracy w K.

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Jarosław Walentyłowicz
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2021 r.

sprawy Skarbu Państwa - (...) Oddziału Straży Granicznej im. gen. bryg. S. P. w K.

przeciwko M. B.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej M. B. na rzecz powoda Skarbu Państwa - (...) Oddziału Straży Granicznej im. gen. bryg. S. P. w K. kwotę 16.888,00 (szesnaście tysięcy osiemset osiemdziesiąt osiem) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.05.2020r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700,00 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

IV P- Pm 190/20

UZASADNIENIE

W pozwie przeciwko pozwanej M. B. powód Skarb Państwa (...) wniósł o zasądzenie od niej na swoją rzecz kwoty 16 879,04 zł i 8,50 zł tytułem nienależnie jej wypłaconej odprawy pieniężnej wraz z odsetkami za opóźnienie od 27 maja 2020r.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że pozwana była funkcjonariuszką (...) Oddziału Straży Granicznej w K.. W dniu 6 lutego 2020r. wniosła o rozwiązanie z dniem 31 marca 2020r. stosunku służbowego w związku z powołaniem do zawodowej służby wojskowej. Rozkazem personalnym nr (...) z dnia 4 marca 2020r. została zwolniona ze służby z dniem 5 maja 2020r.

W dniu 29 kwietnia 2020r. pozwana złożyła powodowi oświadczenie, że bezpośrednio po zwolnieniu ze służby w SG nie podejmie zawodowej służby wojskowej, w której przysługuje prawo do odprawy. Następnie w dniu 4 maja 2020r. okazała powodowi rozkaz personalny nr 30 Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych z dnia 23 marca 2020r. o powołaniu do zawodowej służby wojskowej oraz o wyznaczeniu z dniem 1 czerwca 2020r. na stanowisko służbowe podoficera sztabowego.

Powód nadmienił, że pozwana w terminie od 8 maja 2020r. do 31 (powinno być 30) czerwca pracowała w przychodni weterynaryjnej.

W dniu zwolnienia ze służby, czyli 5 maja 2020r., w Straży Granicznej powód błędnie wypłacił jej odprawę, o której mowa w art. 118 ust. 1 pkt. 1 w zw. z art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2020r. poz. 305, zm.).

Po zorientowaniu się w błędzie w wypłacie odprawy w dniu 6 maja 2020r. powód telefonicznie poprosił pozwaną o zwrot nienależnie pobranej odprawy, a w dniu 8 maja 2020r. wezwał ją pisemnie do zwrotu w ciągu tygodnia. Pozwana odmówiła zwrotu. W dalszej części uzasadnienia powód powoływał się na orzecznictwo sądowe z zakresu prawa administracyjnego wykazujące, że odprawa się pozwanej nie należała, gdyż M. B. została do służby wojskowej **powołana** w dniu 23 marca 2020r., a więc jeszcze w czasie pracy w Straży Granicznej. Stanowisko służbowe podoficera sztabowego otrzymała zaś z dniem 1 czerwca 2020r.

W odpowiedzi na pozew powódka wniosła o oddalenie powództwa w całości podnosząc, że otrzymane świadczenie jej się należało, nawet jeśli powód pomylił się w zakresie jego wypłaty. Podniosła, że można wnioskować, że jeszcze w trakcie jej pracy w SG powód „wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany”. Skoro jednak wypłacił – świadczenie stało się należne (powołała się tu na art. 411pkt. 1 kc).

W sprawie ustalono:

Pozwana M. B. była funkcjonariuszką (...) Oddziału Straży Granicznej im. Generała brygady S. P. w K..

W dniu 6 lutego 2020r. złożyła wniosek o rozwiązanie stosunku służbowego z dniem 31 marca 2020r. w związku z powołaniem do zasadniczej służby wojskowej.

Rozkazem personalnym nr (...) z dnia 4 marca 2020r. została zwolniona ze służby w Straży Granicznej z dniem 5 maja 2020r.

W dniu 29 kwietnia 2020r. M. B. złożyła oświadczenie, że bezpośrednio po zwolnieniu ze służby w Straży Granicznej nie podejmie zawodowej, w której przysługuje prawo do odprawy.

W dniu 4 maja 2020r. M. B. zgłosiła się w pomieszczeniu sekcji spraw osobowych wydziału kadr i szkolenia (...) Oddziału Straży Granicznej w K. i przedstawiła do wglądu:

- rozkaz personalny nr 30 Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych z dnia 23 marca 2020r. o powołaniu do zawodowej służby wojskowej

oraz

- rozkaz personalny nr 27 Dowódcy Brygady Zmechanizowanej z dnia 23 kwietnia 2020r. o wyznaczeniu z dniem 1 czerwca 2020r. na stanowisko służbowe podoficera sztabowego.

W dniu 5 maja powód wypłacił pozwanej odprawę w kwocie 16 879,04 zł.

W dniu 8 maja 2020r. pozwana zawarła umowę zlecenia w charakterze asystenta lekarza weterynarii w Przychodni (...). Wet. K. K. w B. na okres od dnia 8 maja 2020r. do 31 maja 2020r.

W dniu 8 maja 2020r. powód wezwał pozwaną do zwrotu nienależnie pobranej odprawy czego wykonania odmówiła. Podobnie zareagowała na przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 1 czerwca 2020r.

Dowody: raporty, rozkazy personalne, oświadczenia, świadectwo służby – k.6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, dokumenty finansowe – k. 18 – 20, akta osobowe, umowa zlecenia – k. 36.

Sąd zważył:

W świetle art. 118 ust 1 pkt. 1 Ustawy o Straży Granicznej funkcjonariusz zwolniony ze służby otrzymuje odprawę pieniężną. Zgodnie z art. 122 cyt. Ustawy odprawa, o której mowa w art. 118 ust 1 pkt. 1 ustawy nie przysługuje funkcjonariuszowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej.

W konkretnym, przypadku pozwana M. B. ze służby w Straży Granicznej została zwolniona z dniem 5 maja 2020r. Natomiast powołana do zawodowej służby wojskowej została powołana rozkazem z dnia 23 marca 2020r., a więc jeszcze w trakcie służby w Straży Granicznej. Konkretno stanowisko służbowe zostało jej przydzielone w dniu 23 kwietnia 2020r. (od 1 czerwca 2020r.).

Będąc już powołaną do zawodowej służby wojskowej i mając określone stanowisko służbowe pozwana M. B. w dniu 29 kwietnia 2020r. złożyła pisemne oświadczenie, że bezpośrednio po zwolnieniu ze służby w Straży Granicznej nie podejmie zawodowej służby wojskowej lub innej służby, w której przysługuje prawo do odprawy.

Sąd nie ma wątpliwości, że oświadczeniem tym pozwana poświadczyła nieprawdę, skoro w dniu jego sporządzenia była już oficjalnie powołana do zawodowej służby wojskowej oraz miała przydzielone stanowisko służbowe do objęcia w dniu 1 czerwca 2020r.

Oświadczenie to wprowadziło powoda w błąd i doprowadziło do wypłaty nienależnej odprawy.

W ocenie sądu nie ma tu miejsca na wątpliwości interpretacyjne w zakresie bezpośredniość przyjęcia do służby wojskowej, gdyż pozwana do służby została przyjęta w trakcie pracy w Straży Granicznej. Podobnie w trakcie zatrudnienia w Straży Granicznej otrzymała przydział stanowiska służbowego. Bez znaczenia jest, że zostało one określone od 1 czerwca 2020r., podobnie jak bez znaczenia jest praca pozwanej w przychodni weterynaryjnej od 8 do 31 maja 2020r. Praca w przychodni była wykonywana w czasie, gdy powódka była już faktycznie przyjęta do zawodowej służby wojskowej. Takie są niezbitne fakty.

Obie strony powołują się na orzecznictwo sądu administracyjnego, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 grudnia 2017r. I OSK 369/16, który odnosząc się do negatywnej przesłanki należności odprawy zawartej w art. 122 ustawy o Straży Granicznej podkreśla, że przepis ten „nie wiąże jej z **podjęciem** zawodowej służby wojskowej, lecz z **przyjęciem** do tej służby. Termin „przyjęcia do służby” o jakim mowa w art. 122 ustawy o Straży Granicznej, nie jest tożsamy z terminem rozpoczęcia pełnienia służby”, o którym mowa w art. 9 pkt. 6 ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych. Termin powołania do pełnienia zawodowej służby wojskowej nie musi bowiem pokrywać się z terminem wyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe, które warunkuje podjęcie służby”. W omawianej przez Naczelną Sąd Administracyjny sprawie żołnierz „został powołany (przyjęty) do zawodowej służby wojskowej jeszcze przed rozwiązaniem stosunku służbowego w Straży Granicznej. Jeżeli art. 122 ustawy o Straży Granicznej nie pozwala na wypłacenie odprawy funkcjonariuszowi, który bezpośrednio po zwolnieniu ze służby został przyjęty do zawodowej służby wojskowej lub innej służby, to tym bardziej nie można wypłacić takiej odprawy, gdy przyjęcie do zawodowej służby wojskowej miało miejsce przed zwolnieniem ze służby w Straży Granicznej” – tak jak miało to miejsce w konkretnym przypadku.

(...) Oddział Straży Granicznej taką odprawę jednak wypłacił, prawdopodobnie **przez wprowadzenie go w błąd** przez pozwaną M. B., która jako wciąż funkcjonariuszka Straży Granicznej, będąc już przyjęta do zawodowej służby wojskowej, **złożyła w dniu 29 kwietnia 2020r. niezgodne z prawdą oświadczenie**, że bezpośrednio po zwolnieniu ze służby ze Straży Granicznej nie podejmie zawodowej służby wojskowej lub innej służby, w której przysługuje prawo do odprawy, **czym doprowadziła powoda do wypłacenia nienależnej odprawy**. Naiwnością byłoby usprawiedliwienie działania pozwanej podnoszonym przez nią w odpowiedzi na pozew opisem sytuacji, w której w błąd wprowadził ją A. Z. wobec, którego składała oświadczenie. Za zupełnie dowolne i nie wymagające odnoszenia się uznać należy wywody pozwanej, że nawet jeśli świadczenie było nienależne, to jeśli dający je chciał je spełnić, to nie podlega ono zwrotowi.

Nie jest rolą sądu pracy rozpatrywanie kryminalnego aspektu sprawy, jednakże działanie pozwanej w konkretnym przypadku może wymagać rozpoznania na gruncie postępowania przygotowawczego w kierunku podejrzenia zaistnienia czynu zabronionego określonego w art. 286§1 kodeksu karnego.

W konsekwencji powództwo należało uwzględnić w całości, w tym z kwotą 8,50 zł stanowiącą koszt wystawienia, wydrukowania i wysłania wezwania do zapłaty.

Wobec takiego rozstrzygnięcia należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda koszty zastępstwa procesowego we właściwej dla spraw pracowniczych proporcji $\frac{3}{4}$, czyli w kwocie 2700 zł.